

Forfatter: Langebek, Jacob

Titel: BREV TIL: Suhm, Peter Frederik FRA: Langebek, Jacob (1762-07-24)

Citation: Langebek, Jacob: "BREV TIL: Suhm, Peter Frederik FRA: Langebek, Jacob (1762-07-24)", i *Breve fra Jacob Langebek*, GYLDEN DALSK BOGHANDEL., s. 350. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002054457-000-shoot-L0020544570000165.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jacob Langebek

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

24. Juli 1762.

TIL PETER FREDERIK SUHM.

Højtidle og Velbaarne,
Højesterede Herr Etats Raad.

Dersom ieg var saa flittig til at skrive Breve, som de Iårde i Trondhiem til at skrive Bøger, da skulde gode Venner ikke have Aarsag at klage over min Efterladenhed. Saa Iånge Vinteren og Foraaret varede, var ieg adskillige gange upasselig, hvorover ieg glemte en og anden Pligt, desuden har Kiøbenhavn altid og alt for mange Hindringer at kaste i Veien for dem, der mene det bedre, end de giøre. Hr. Etats Raadens sidste og meget angeneme Brev er af 20. Februarii, fra hvilken Tid indtil nu ieg har haft et halvt Aar til at skrive dette Svar, som kanskee neppe endnu var blevet færdigt, dersom ikke den gode testamenti Exsecutor Mag. Dass havde sat mig i Bevægelse. Om mit Svar bliver des bedre, fordi det Iånge har blevet ude, tør ieg ikke love for. Det er saadanne Spørgsmaal, min kiære Herre foreligger mig, som ieg selv til største Delen (og om mange flere af det Slags) behøver Underviisning om. s. 351 Om Jomsborg maae ieg bekiende, at det er paa Schrvætes Regning, ieg har lagt den i Bag-Pomeren, men ieg er ikke fuldkommen overbeviset, ei heller bliver, før ieg faaer see Hr. Etats Raadens udfærlige Tanker, og selv næiere faaer examineret Sagen. Ieg veed ikke, af hvad for en Overielse ieg er kommen til at sette Aldeiguborg for Narva. Ieg havde den gamle Indbilding, at den maatte have ligget paa Grændserne af Estland og Ingermanland, hvortil kom, at ieg selv har seet et gammelt forfaldet Slot der paa Stedet, som nu uden tvil heder Jamsborg, og som ieg troede var Levning af det gamle Aldeiguborg, i hvilken Tanke ieg end videre var styrket af Rector Schønning's Kart over det gamle Norge, som har samme Vildfarelse. Ieg har ellers før troet, at det maatte være Alt Ladoga, i hvilken Mening ieg nu atter er bleven videre styrket, siden ieg i det herlige Document, som Dreyer¹ blandt mange flere i sin Specim. Juris Publ. Lubecensis p. 177. sq. har bragt os for dagen, finder, at Ladoga fordum har hedet Aldagen. Hvad kan da være sandere, end en der hos Sænen anlagt Borg og By har været kaldet Aldageborg. Man behøver da ikke at hente Navnet fra Olga (Dalin T. 1 p. 541), langt mindre med Richardson p. 201. at tage Tilflugt til Aalborg i Jylland. Nærmere Sagen er Herr Etats Raaden, naar han holder Nyenschantz for Aldeiguborgs rette Legde, hvilken Mening ieg vel og havde bifaldet, dersom ikke Navnet Aldagen havde skinnet mig i Åinene. Ieg vilde ønske, at Etats Raaden vilde give mig mange flere dubia over mine Medii Åvi Karter, hvorved ieg fik Leilighed til næiere Ransagning. Men ieg gaaer videre. " " Gyslamarchia maa efter Saxonis Anvisning sæges i Sverige, om noget Sted af dette Navn har været til; thi naar man herudi vil holde Saxos Beretning imod s. 352 det Stykke af Skioldunga Saga, som er trykt under Navn af Sægubrott, da synes denne sidste, ligesom den i mange af Navnene vidt skiller fra Saxo, at giøre disse tvende Navne Falu og Gyslamarchia til Folke Navne, naar den nævner Fale Gautski og Glesmakr godi, da den ellers i en Hoben af de Åvrige Navne kommer vel overeens med Saxo og hjælper til at oplyse ham. Endeel enten unyttige eller forglemte Commata forvilder nogle Saxonis Fortællinger, og det kan ikke tviles paa, at der i alle de Editioner, vi har, jo findes mange urigtige lectiones, saa det var at ønske, at vi endnu havde noget Ms. af Saxo, som nærmede sig i Alder til hans Tider. " " Ingenuitatis insignia har ieg og meget studeret paa; Vellejus i sin Oversættelse gaaer dette, som meget andet, over med en Harefod. Ieg veed ikke, om det saa kan forklares, at de Store, nemlig Prindser, Biskoper og visse Fornemme, som da kaldtes Nobiles og formodentlig haft Magt at meddele Adelskab til andre, have nu i den dyre Tid, for at faa Korn og Fødevarer, nobiliteret efter de tiders Maade mange af den ringe Almue. Er det saa, da har vi her Oprindelse til endeel Familier af vor gamle Adel, som i de fælgende Seculis. alt mere og mere formerede sig. " " Portus Hulyvimmensis, mener ieg, har været en Havn imellem Slagelse og Korsør, kaldet i senere Tider Horlishavn, hvilken i Christiani IV. tid blev forbudt at sæge for Korsørs og Skelsørs skyld. " " Kong Waldemars Forvantskab med K. Bela III. i Ungern var saa nær, at den sidste var den færestes Sæstersøn, thi Belæ Faders, K. Geys, anden Gemahl skal have været Catharina, Hertug Knud Lavards Dotter, hvilket Giftermaal maae haft sin Oprindelse fra det Russiske Slægtskab. " " Dette er saa meget eller rettere saa lidet, ieg nu for tiden veed at svare paa Herr Etats Raadens dubia¹. Der er mange flere Ting hos Saxo, som ieg ønskede mig s. 353 Oplysning om, og ieg vil haabe at naae mit ønske, naar ieg faaer Iåse Hr. Etats Raadens Anmerkninger til denne Auctor. Med største Lengsel vil ieg og vente paa Hr. Etats Raadens Forklaringer over mærke Steder i Heimskringla. " " Ieg synger endnu mit gamle Omkvæd: Naar vil Etats Raaden komme her ned til os? Efter min foranderlige Helbred er det uvist, at ieg oplever den ellers forønskede dag. Min respect til Fru Etats Raadinden, og min Kones til Dem begge. Min Søn giver og en Compliment til den lille Suhm, hvis Venskab han i tide vil betinge sig. Ieg lever altid med en oprigtig Højagtelse

Min Højesterede Hr. Etats Raads
ydmyge og med gamelt Hævd forbundne tiener
I. Langebek.

Khavn 24. Iulii 1762.

Vi kan her ikke andet end rose og beundre den Trondhiemske Flittighed. Selskabets Skrifter har ieg kiøbt og Iåst med stor Fornøjelse. Af Samlingerne har ieg alene hært noget Iåse. Hvo Auctor er, gad ieg gjerne vidst, han er dristig, vel haard mod vore gamle Konger, synes dbg at sige nogle Sandheder. Om han er

Langebek, Jacob, *Breve fra Jacob Langebek,*

ubillig imod andre, tã, r ieg ei dã, mme om, men mig giã, r han uret, at han tillegger mig det, ieg ikke fortierer. Om Etats Raaden fortierer sit af ham, det kan De bedst selv afgiã, re mellem sig, siden De formodelig ere i By samen ¹. Vist er det, at denne Samling ikke fortierer Sted iblandt slette Bã, ger.

At ikke for meget Rum skal staae ledigt, vil ieg berette Hr. Etats Raaden, at vi ere i begreb med at faae det Danske Magazin engang i tilkommende Vinter igien udi gang. Indretningen deraf vil omtrent blive den samme som fã, r, dog vil vel skee nogle Forandringer. Fã, rst bliver det nok ikke trykt med saa mange Exemplarer som forhen. Dernã, st, som det bliver mig umueligt at skrive alting, faaer vel samtlige Lemmer at arbeide dertil, da enhver kan sette s. 354 sit Navn for sit, I Trundhiemske Herrer har saa meget Forraad af fã, rdig liggende Materie, at ieg ikke kan tvile om Eders Evne eller Beredvillighed til at befordre Selskabets Oplivelse ¹.

J. Langebeks Breve.

23

Indlagt 5 smaa Sedler med historiske Notitser af Langebek.